

Bestuursverslag 2021 Fonds Nieuwe Doen

Voorwoord

Wat kunnen wij zeggen over 2021? Weer iets over Corona? Of kunnen we het er beter over hebben dat wij in het jaar van 19 Corona persconferenties en waarin thuiswerken de norm was als Fonds Nieuwe Doen meer aanvragen hebben mogen ontvangen dan in vier van de vijf voorgaande jaren uit ons bestaan? En dat wij constateren dat de Groningse Nieuwe Doeners blijven doorgaan met het ontwikkelen van prachtige projecten? Dat lijkt ons veel zinvoller.

Voor al onze fondsen is in 2021 volop belangstelling geweest van Nieuwe Doeners met nieuwe plannen. Zo hebben we dit jaar maar liefst 19 lokale coöperaties kunnen ondersteunen bij het realiseren van hun postcoderoos (SCE-subsidie) projecten, waarvan 11 uit het Deelfonds Lokale Energietransitie.

Ook in het Zorgfonds en Leefbaarheidsfonds hebben we prachtige projecten gefinancierd en dat is juist de charme van ons fonds dat wij in drie sectoren actief kunnen zijn. Daarbij hebben we korte lijnen en besluitvormingsprocedures. We maken dus meer impact door dingen te combineren: verduurzaming van dorpshuizen, gezondheidscentra en andere maatschappelijke gebouwen. Combinaties van dorpshuizen met huisartsenpraktijken, een theehuis met tuin waar mensen dagbesteding kunnen krijgen. Prachtige combinaties waar we energie van krijgen!

2021 is ook het jaar waarin we, samen met de provincie Groningen, een nieuw fonds ontwikkeld hebben. Met het Fonds Ontwikkelkosten Energiecoöperaties Groningen gaan wij lokale energiecoöperaties helpen om er voor te zorgen dat rendementen van grootschalige energieparken voor een groot deel terecht komen bij omwonenden en andere direct betrokkenen. De provincie heeft ons in staat gesteld om dit op onze eigen manier te doen; met een simpel en efficiënt aanvraag-en beoordelingsproces en gericht op de doelgroep. Op 1 januari 2022 is het fonds geopend.

Dit alles was niet mogelijk geweest zonder de steun en het vertrouwen van de provincie Groningen. De samenwerking op de lopende fondsen, maar ook bij de ontwikkeling van het nieuwe fonds, is open, efficiënt en gericht op het bereiken van resultaten. We zijn blij dat we de ruimte krijgen om Nieuwe Doeners te laten doen waar ze het best in zijn; ondernemen! We kijken uit naar de komende vijf jaar Fonds Nieuwe Doen (FND) en zijn er van overtuigd dat er nog vele mooie projecten volgen.

Tenslotte: er is er één jarig en dat kan je wel zien dat zijn wij. In 2022 bestaat FND 5 jaar! Later dit jaar staan wij uitgebreid stil bij de resultaten en wat wij in die vijf jaar betekend hebben voor De Nieuwe Doeners.

Groningen, 23 februari 2022

Titia Siertsema, voorzitter
Jan Cooijmans, penningmeester
Hennie Sanders, secretaris

Leeswijzer

In dit bestuursverslag rapporteren wij over de **afgesloten** leningen in de periode 2017 -2021. De bedragen die hier genoemd worden wijken af van de cijfers in onze jaarrekening, waarin wij rapporteren over leningen die uitbetaald zijn aan leningnemers. Dit komt omdat leningnemers na het sluiten van de overeenkomst een half jaar de tijd krijgen om het geleende geld bij ons op te vragen. Dit kan over jaargrenzen heen gaan.

2021: Het jaar van de terugkeer van de zorgprojecten, toenemende CO2-reductie en duurzame ondernemers

Nieuwe zorgprojecten

Eind vorig jaar hielden we onze adem even in toen we constateerden dat we in 2020 maar één zorgproject voor € 60.000,- hadden gefinancierd; overigens was dit wel een heel mooi zorgproject dat inmiddels heel hard groeit. Het bleek een stilte voor de storm te zijn, want we hebben zeven zorgprojecten gefinancierd voor € 1.734.000,- en een totale investering van € 4.284.417,- Deze trend lijkt zich in 2022 voort te zetten.

CO2-reductie neemt een vlucht

Wat we ook constateren is dat er, met de financiering van enkele grootschalige energieprojecten in 2021, een versnelling komt in de jaarlijkse reductie van CO2 uitstoot die gerealiseerd wordt met door FND gefinancierde projecten.

Jaar	Aantal projecten	Besparing in m3 gas	Besparing of opwekking in kWh stroom	CO2 reductie in tonnen CO2 per jaar	Totale CO2 reductie FND in tonnen CO2
2017	23	2.486.800	1.099.329	5.266	26.330
2018	51	2.096.900	4.285.281	5.791	23.164
2019	46	1.673.750	2.453.395	5.829	17.487
2020	31	14.500	89.407.859	47.056	94.112
2021	40	3.667.964	129.396.432	75.026	75.026
Totaal	191	9.939.914	226.642.296	138.968	236.119

Tabel 1. Jaarlijkse en totale CO-reductie Energiefonds Groningen

Deze is in 1 jaar meer dan verdubbeld: van 63.943 ton/jaar in 2020 naar 138.968 ton/jaar in 2021. Dit komt doordat er in 2021 een aantal coöperatieve projecten met een grote impact op opwekking van duurzame elektriciteit door FND gefinancierd zijn en projecten met een goed rendement qua besparing van gas. Door deze groei is het totaal aan vermeden/gereduceerde CO2-emissie gegroeid naar 236.119 ton.

Duurzame ondernemers

Een andere trend die wij constateren is dat bedrijven verduurzaming serieuzer gaan nemen; bij veel bedrijfsmatige projecten zien wij zowel besparing van gas en elektriciteit als opwekking van elektriciteit. Dit biedt meerdere voordelen in de bedrijfsvoering en continuïteit van deze bedrijven.

Gefinancierd in 2021: Scheepvaartonderneming COS Master

Na vijf jaar brainstormen, onderzoeken, ontwerpen en bouwen was het op 10 december 2021 zo ver: de doop van COS Master, door niemand minder dan Titia Siertsema bestuursvoorzitter van het Fonds Nieuwe Doen. Voor ondernemers Douwe van den Berg en Eelko Wijdieks een moment waar ze lang naar hebben uitgekeken. Hoewel de mannen goed wisten wat ze wilden, werd het een behoorlijke zoektocht naar de juiste werf en de juiste financiering. Nu COS Master echt te water gaat zien ze hun droom letterlijk werkelijkheid worden. Het tweede schip is zelfs al in bestelling!

Coastwise verscheept offshore personeel voor de aanleg, de installatie en het onderhoud van windmolenparken. Door het unieke ontwerp van dit schip kan het bedrijf sneller en zuiniger meer personeel vervoeren die daarnaast bij slechtere weersomstandigheden nog door kunnen werken. Het ontwerp van het schip is gericht op duurzamer verscheppen. Denk hierbij aan een lager brandstofverbruik en minder CO2-uitstoot. Daarnaast worden de schepen gebruikt voor offshore werkzaamheden aan windmolenparken op zee, een belangrijk onderdeel van de energietransitie. De thuishaven van het schip is Lauwersoog.

De ondernemers hebben bij FND aangeklopt voor de financiering. Ondernemer Douwe van den Berg: “Onderdeel van onze financiering was Fonds Nieuwe Doen. Zij zagen de potentie van onze plannen en waren bereid om een deel van de financiering op zich te nemen. Natuurlijk moesten we onze plannen verantwoorden, maar alle documentatie was al voorbereid, dus dat ging goed. Dat is heel fijn, want een reguliere bank had dit risico waarschijnlijk niet genomen.”

2021: De cijfers

2021 in cijfers

Als we naar de cijfers kijken zien we dat we in 2021 aan 67 projecten voor totaal € 7,0 miljoen aan financiering geleverd hebben tegen 44 projecten in 2020 voor € 10,2 miljoen; dus meer projecten en minder euro's. Dit wordt vooral verklaard doordat we in 2020 een aantal projecten van € 1,5 miljoen en meer gefinancierd hebben en dit jaar er minder projecten van een dergelijke omvang zijn geweest.

Verstrekke leningen Fonds Nieuwe Doen 2021					
<i>Deelfonds</i>	<i>Gegevens</i>	<i>Aantal</i>	<i>Investering</i>		<i>Totaal</i>
		2021	2021		2021
Leefbaarheidsfonds		9	€	2.766.345	€ 693.700
Zorgfonds		7	€	4.284.417	€ 1.734.000
Energiefonds		40	€	22.530.744	€ 4.002.971
Programma DLETA		11	€	1.653.142	€ 598.275
Totaal		67	€	31.234.648	€ 7.028.946

Tabel 2. Verstrekkingen 2021

FND 2017-2021: wat hebben we gerealiseerd in 5 boekjaren

Eind 2021 heeft Fonds Nieuwe Doen in totaal voor € 35.192 miljoen gefinancierd over 275 projecten, waarmee 70% van de door de provincie beschikbaar gestelde middelen weggezet is in financieringen na 50% van de beoogde looptijd van FND.

Verstrekke leningen Fonds Nieuwe Doen per 31 december 2021					
<i>Deelfonds</i>	<i>Gegevens</i>	<i>Aantal</i>	<i>Investering</i>		<i>FND</i>
		Totaal	Totaal		Totaal
Leefbaarheidsfonds		33	€	16.409.303	€ 3.104.838
Zorgfonds		21	€	27.238.799	€ 6.113.200
Energiefonds		185	€	120.713.424	€ 23.158.445
Programma lokale energietransitie		36	€	18.629.341	€ 2.815.952
Totaal		275	€	182.990.867	€ 35.192.435

Tabel 3. Totale verstrekkingen tot en met 2021

Uitputting fondsen

Nu we op de helft van de looptijd van Fonds Nieuwe Doen zijn aanbeld is het interessant om te kijken in hoeverre de budgetten die door de provincie beschikbaar zijn gesteld door FND in projecten is geïnvesteerd.

Uitputting per deelfonds op 31-12-2021				
Deelfonds	Gegevens Totaal lening		Budget	Uitputting
Leefbaarheidsfonds	€	3.104.838	€	5.000.000
Zorgfonds	€	6.113.200	€	10.000.000
Energiefonds	€	23.158.445	€	33.000.000
Programma lokale energietransitie	€	2.815.952	€	2.148.000
Totaal	€	35.192.435	€	50.148.000
				70,18%

Tabel 4. Uitputting deelfondsen

In alle deelfondsen van FND is inmiddels meer dan 50% van de beschikbare middelen weggezet. Ruim 60% in Leefbaarheid en Zorg, 70% van het Energiefonds en het fonds DLETA is nu al een mooi voorbeeld van succesvolle revolverende inzet van overheidsmiddelen. Met een initieel budget van € 2.148.000,- is inmiddels door her-inzetten van aflossingen voor ruim € 2.815.952,- aan projecten gefinancierd.

Financieringen uit revolverendheid

In 2021 is voor € 1.043.290,- gefinancierd uit de revolverende middelen van FND. Gedurende de hele looptijd is inmiddels voor bijna € 3,5 miljoen van de beschikbare middelen opnieuw uitgezet. Er is ultimo 2021 ook nog een fors bedrag nog uit te boeken bedragen. Dit hangt samen met de gefaseerde uitboeking van bedragen op een aantal van onze grote financieringen.

Dekking afgesloten leningen Fonds Nieuwe Doen per 31 december 2021		
Gegevens		
Herkomst middelen		
Bedragen getrokken bij provincie	€	18.648.547
Nog uit te boeken bedragen	€	8.646.666
Dekking uit revolverendheid	€	3.435.828
Nog te trekken bij provincie	€	4.461.394
Totaal	€	35.192.435

Tabel 5. Dekking financieringen uit revolverendheid

Gefinancierd in 2021: Proeflokaal Bakkerij Rutgers

Bakkerij Rutgers in Baflo gaat sluiten, zo las Geerd Schlangen uit Den Andel begin 2021 in de krant. Samen met zijn goede vriend en buurman Engbert Beuker had hij elders in het land al wat regionale ontwikkelingsprojecten begeleid en dacht: "Dit laten we hier in onze woonomgeving zomaar niet voorbijgaan. Hier moeten we iets mee." Engbert zocht contact en ging in gesprek met bakker Anne Rutgers. Met als insteek: de mogelijkheden tot overname en behoud van de bakkerij verkennen. "Bakkerij Rutgers is het kloppend hart van Baflo, dat mag niet zomaar verdwijnen, en dat is uiteindelijk gelukt," vertelt Geerd.

Al snel werd Stichting Proef Lokaal Bakkerij Rutgers opgericht. Geerd, de secretaris van de stichting: "En dan komt er veel op je af. Zo moesten we het pand aankopen, het materieel overnemen en vooral ook moderniseren. Voorzieningen en installaties in het pand moesten gebouwd en vernieuwd worden. En machines en materieel vereisten revisie of vervanging. We hebben in korte tijd veel geleerd over het bakkersvak, de werkprocessen en het materiaal dat hiervoor nodig is. En daar is wel geld voor nodig."

"Gaandeweg de verbouwing kwamen we er achter dat we nog meer geld nodig hadden. Met name de elektriciteit-, gas- en warmte installatie waren aan vernieuwing toe. Stichting Doen gaf toen aan: "Neem eens contact op met het Fonds Nieuwe Doen". Dat hebben we gedaan!"

"Toen we omschreven waarvoor we een financiering zochten, gaf fondsmanager Geerten direct aan dat het goed bij het Leefbaarheidsfonds paste. Omdat we nog midden in de verbouwing zaten konden we alleen op hoofdlijnen aangeven waar we geld voor nodig hadden. Dit was voor het fonds geen probleem. We mochten de verantwoording van de exact bestede kosten achteraf specificeren en aanleveren. Het was voor het fonds duidelijk dat onze werkzaamheden binnen hun kaders vielen. Dat werkt ontzettend prettig en daarmee krijg je alle vertrouwen. Vanaf dat moment ging het snel! Er zat vier weken tussen aanvraag en goedkeuring van de financiering."

"Sinds 10 november zijn we open en het loopt erg goed. Het doel van de stichting is om het hart van het dorp Baflo bruisend te houden met lokale mensen en lokale producten. "Bakkerij Proef Lokaal is vooral een plek om te werken en te leren. Naast een gemotiveerd team van vijf vaste medewerkers, drie bakkers en twee gastvrouwen, is er plek voor vier leerlingen. Zij kunnen meedraaien in de winkel, bakkerij en de Koevlehouk. Naast de vaste medewerkers is er een grote groep vrijwilligers die helpen in de winkel, de bakkerij, de schoonmaak, de inkoop en het onderhoud van het gebouw en de apparatuur. Voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt is er speciale aandacht. Hen wordt een werkervaringsplaats aangeboden en, wanneer gewenst, een opleiding."

Risicomanagement

Vorig jaar hebben we uitgelegd hoe wij het risico aan de voorkant en in de uitvoering zo goed mogelijk managen. Door onze rol als maatschappelijk fonds dat meer risicovolle financieringen kan en moet doen vanuit onze doelstellingen, is dat essentieel onderdeel van onze manier van werken. We schuwen het risico niet, maar willen wel graag weten waar we aan beginnen.

Daarom maken wij jaarlijks op basis van risico inschattingen (welke voor reguliere financieringen door onze accountant worden opgesteld met de URA systematiek) een zogenaamde “provision matrix” waarin wij voor ieder project een risico-reservering als voorziening opnemen in onze jaarrekening. Deze voorziening groeit dan ook jaarlijks, maar deze reserve is natuurlijk niet weg en vallen weer vrij zodra projecten volledig afgelost zijn.

Ondanks ons goede risicomanagement kan het natuurlijk ook wel eens mis gaan. In 2021 werden we geconfronteerd met ons eerste faillissement bij een leningnemer van enige omvang. Doordat we niet het hele leningbedrag van € 350.000,- in één keer hebben uitgeboekt hebben we de schade weten te beperken tot een kleine € 160.000,- Als we kijken op het effect hiervan op het door de provincie ter beschikking gestelde fondsvermogen valt dit weg tegen het positieve Eigen Vermogen van € 910.810,- dat de Stichting inmiddels opgebouwd heeft uit onze netto rentebaten.

2021: We bereiken een mijlpaal in de exploitatie

Vorig jaar hebben we het al aangekondigd, maar we zijn er niet minder trots op dat in 2021 onze netto rentebaten van € 381.038 de totale exploitatiekosten van € 373.470,- kunnen dekken. In de volgende jaren verwachten wij dat we ook vanuit de netto rentebaten revolverende middelen kunnen gaan verstrekken. Dit is uiteraard geen doel op zich maar voor de lange termijn is dit een goede indicator voor de levensvatbaarheid van een revolverend fonds voor Zorg, Energie en Leefbaarheid in de provincie Groningen.

De exploitatie ziet er als volgt uit.

Exploitatie FND 2021					
	Gegevens	Realisatie	Begroting	Saldo tov begroting	
Kostenposten					
Fondsmanagement	€	258.528	€	259.932	€ 1.404
Fondsmanagement DLETA	€	12.100	€	12.100	€ -
Vervoerskosten	€	-	€	4.134	€ 4.134
Administratie + Accountant	€	18.911	€	14.520	€ -4.391
Marketing, Communicatie en events	€	29.404	€	42.350	€ 12.946
Online kredietmanagement tool	€	14.061	€	14.621	€ 560
Inhuur externe expertise	€	19.065	€	7.260	€ -11.805
Huur kantoorruimte	€	8.639	€	9.075	€ 436
Klanttevredenheidsonderzoek	€	9.075	€	9.075	€ -
Overige kosten	€	3.687	€	7.260	€ 3.573
Totaal exploitatiekosten	€	373.470	€	380.327	€ 6.857
Inkomsten					
Netto rentebaten 2021	€	381.038			
Totaal inkomsten	€	381.038			
Exploitatie overschot 2021	€	7.568			

Tabel 6. Exploitatiekosten 2021

Net zoals de vorige jaren zijn we in 2021 netjes (€ 6.857,-) binnen de begroting gebleven. De post inhuur externe expertise is fors overschreden door een juridische incassoprocedure. Op een aantal andere posten is minder uitgegeven. Het belangrijkste is de constatering dat in 2021 de totale exploitatiekosten gedekt kunnen worden uit de netto rentebaten en er zelfs een kleine plus is van € 7.568,-

2021: PR en Marketing

In 2021 is een klanttevredenheidsonderzoek uitgevoerd, gevolgd door een onderzoek naar de beweegredenen van accountants en intermediairs om hun klanten te adviseren om aanspraak te maken op de mogelijkheden die Fonds Nieuwe Doen biedt. De belangrijkste bevindingen daarvan waren:

Uit het klanttevredenheidsonderzoek

- Bestaande leningnemers zijn zeer tevreden met FND, gemiddeld scoort FND een 8,2. Naast de voorwaarden is men tevreden over de benadering, laagdrempeligheid, meedenken, betrokkenheid, eenvoud en snelheid van behandeling van financieringsaanvragen;
- Ruim 80% van de leningnemers komt via hun netwerk bij FND uit, vaak ook via hun accountant of financieel adviseur;
- Verbeterpunten liggen op de rente, welke door sommigen nog te hoog wordt gevonden, en de vindbaarheid op internet en social media.

Uit het onderzoek onder intermediairs

- FND wordt door intermediairs gezien als een goede, vaak onmisbare, optie op het moment dat de markt financieringen niet oppakt;
- De transparante, eenvoudige en snelle werkwijze wordt alom gewaardeerd;
- Verbeterpunten liggen bij de zichtbaarheid van FND als financieringspartij, zowel in de markt als op internet;

Op basis van beide onderzoeken is besloten om in 2021 de focus te leggen op de vindbaarheid op internet. Hiervoor zijn we bezig om een Search Engine Optimalisatie traject uit te voeren met een bureau dat gespecialiseerd is in SEO, in samenwerking met onze vaste PR partner Studio Plakband. Daarnaast zijn we sinds de zomer weer actiever aanwezig op netwerkbijeenkomsten. We zijn onder andere deelnemer geworden in het ZeroCO2 project, wat ten doel heeft om ondernemers te ontzorgen bij het verduurzamen van hun bedrijf.

2021: Fondsmanagement

In 2021 is er sprake van een toename in het aantal aanvragen ten opzichte van 2020 (97 om 78). Met de groei van de leningenportefeuille zien wij ook het aantal beheertaken groeien. Uitvoeren van taken rondom algehele of gedeeltelijke voortijdige aflossingen, wijzigingsverzoeken, storneringen periodieken, jaarlijkse kredietrevisies reguliere financieringen, insolventies en een faillissement, vragen steeds meer tijd van het fondsmanagement.

Naast het uitvoeren van het primaire proces is in 2021 door het fondsmanagement aandacht besteed aan het door ontwikkelen van het systeem voor financieringen naar meer beheersmatige taken zoals het opvragen en beoordelen van jaarrekeningen, notificaties voor uitboekingen en in het systeem borgen van alle stappen in het financierings- en beheerproces.

Wij zijn er trots op dat we er, ondanks de groeiende leningenportefeuille en stijgend aantal aanvragen, nog steeds in slagen om het fonds met inzet van 1,2 fte te managen; ons fondsmanagement pakt aan als typische Nieuwe Doeners.

Tenslotte

Met zicht op Coronaversoepelingen en de terugkeer van het “oude normaal” zien wij mooie tijden in het verschiet voor FND. In de markt zien wij voortekenen van toenemende investeringen in duurzaamheid in het bedrijfsleven, meer activiteit bij coöperaties met de nieuwe postcoderoos (SCE) regeling, aantrekkende investeringen in de zorg en de heropening van dorps- en buurthuizen. In januari 2022 hebben we inmiddels alweer 11 financieringen verstrekt!

We vertrouwen er op dat 2022 een mooi jaar gaat worden voor FND en vooral de mensen waarvoor we het doen: De Nieuwe Doeners!

Bestuur

Titia Siertsema
Jan Coijmans
Hennie Sanders

Voorzitter
Penningmeester
Secretaris

Fondsmanagement

Geerten Eijkelenboom
André van Mook

Fondsmanager
Financieel specialist

Het Nieuwe Doen refereert aan de instelling en aanpak van organisaties en bedrijven die gebruik maken van de mogelijkheden van het fonds. Niet alleen denken, maar vooral ook doen. Met een kort en bondig plan de handen uit de mouwen steken.

Daar staan wij voor!

Voor meer informatie kunt u kijken op: www.fondsnieuwedoel.nl